

Чешки језик 7

Предавања:
др Верица Копривица

једносеместрални курс,
обавезни,
седми семестар,
3 ЕСПБ,
време одржавања наставе: уторак 15.00, сала 21а

Циљ предмета

Упознавање студената са синтаксичким појмовима и терминима. Студент ће бити у стању да опише структурне делове реченице и текста и да изврши комплексну анализу сложене реченице.

Сдржај предмета

Синтакса као језичка дисциплина. Синтагма и реченица. Опис синтаксичке структуре просте реченице. Модална и граматичка структура просте реченице. Неправилности у реченичној структури, синтаксичке и експресивне карактеристике. Главни и споредни реченични чланови.

Основна литература

Grepl, M. – Hladká, Z. – Jelínek, M. a kol.: *Příruční mluvnice češtiny*. Brno, 1995
Navránek, B. – Jedlička, A.: *Česká mluvnice*. Praha 1982.
Mluvnice češtiny, III. Skladba. Academia, Praha, 1987.

Допунска литература

Čechová, M.: *Čeština – řeč a jazyk*. Praha, 1996
Hubáček, J. – Jandová E. – Svobodová D. – Svobodová, J.: *Čeština pro učitele*. VADE MECUM BOHEMIAE 2010.

План часова

1. Предмет синтаксе. Исказ и реченица. Реченице према структури: Проста и проста проширена реченица. Сложена реченица.
2. Врсте исказа према односу говорног лица: обавештајни, упитни, прекативни (оптативни, императивни); узвични. Потврдни и одрични исказ.
3. Граматичка структура реченице: реченични односи и реченични чланови. Главни и споредни чланови. Двочлана реченица. Предикација. Конгруенција.
4. Субјекат. Прости (непроширени) и проширени субјекат. Вишечлани или истородни (několikanásobný) субјекат и однос између његових делова. Субјекатски скуп.
5. Предикат, прости (непроширени) и проширени предикат. Предикатски скуп.
6. Споредни реченични чланови. Атрибут, апозиција. Односи између делова вишечланих споредних чланова.

7. Објекат, прилошке одредбе. Актуелни квалификатив (doplňěk). Односи између делова вишечланих споредних чланова.
8. Двочлана реченица. Организација субјекатског и предикатског скупа у већим јединицама: у проширеној и сложеној реченици, у комплексно сложеној реченици.
9. Једночлана реченица. Прости и проширени основни чланови једночлане реченице. Глаголске, именске и узвичне једночлане реченице.
10. Изузеци од правилне реченичне структуре: оловљавање у вокативу, узвици у реченици. Непотпуне и уметнуте реченице. Самостални реченични члан.
11. Ред речи у реченици (slovosled). Актуелна реченична перспектива (aktuální členění větné). Фонетска реченична средства.
12. Проста реченица. Основни реченични чланови (základní větná/skladební dvojice) у двочланој реченици. Предикат у двочланој реченици. Глаголски и именски предикат. Спона. Разлика у синтаксичким терминима између српског и чешког језика.

Оцењивање

Активност на часу – 10%, колоквијум – 40% (трајање 30 минута), усмени испит – 50%.